T017 BD VIII 212-Q29-P33 Sa Môn-Kinh Xuất Diệu

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

KINH XUAÁT DIEÄU QUYEÅN 29

Phaåm 33: SA-MOÂN

Tyø-kheo khaát thöïc Ñuû aên, khoâng chöùa Ñöôïc trôøi, ngöôøi khen Soáng saïch, khoâng nhô. Tyø-kheo khaát thöïc, ñuû aên, khoâng chöùa: Thaày Tyø-kheo tu haïnh khaát thöïc thöôøng nghó raèng: “Nay ta chæ xin ñuû aên maø thoâi, khoâng ñeå dö, chaáp laøm cuûa caûi. Neáu coù dö moùn gì thì boá thí cho ngöôøi khaùc, khoâng ñeå laïi laâu.” Nhö trong giôùi caám cuûa Phaät coù noùi: “Cha meï tuoåi cao giaø beänh naèm taïi giöôøng, hay caùc Tyø-kheo ñoàng tu bò beänh naëng, khoâng theå ñi tôùi lui thì cho pheùp khaát thöïc veà cho ngöôøi giaø beänh, baát luaän nhieàu hay ít.” Cho neân noùi: Tyø-kheo khaát thöïc, ñuû aên, khoâng chöùa. Ñöôïc trôøi, ngöôøi khen, soáng saïch, khoâng nhô: Tyø-kheo tu haønh ít muoán bieát ñuû, ñeán giôø khaát thöïc, khoâng caát chöùa gì. Caùc vò trôøi che chôû ngöôøi aáy, khen ngôïi coâng ñöùc. Tieáng toát ñoàn khaép boán phöông, ai cuõng nghe bieát, hoï baûo raèng: –Thaày Tyø-kheo naøy soáng trong saïch, khoâng bôïn nhô cho neân ñöôïc caùc vò trôøi ca ngôïi coâng ñöùc. Ngöôøi giöõ giôùi sau khi cheát chaéc chaén sinh leân coõi trôøi, daân chuùng coõi trôøi taêng theâm, giaûm bôùt chuùng A-tu-luaân. Cho neân noùi: Ñöôïc trôøi, ngöôøi khen, soáng saïch, khoâng nhô.

M Tyø-kheo haønh Töø Yeâu kính phaùp Phaät Thaâm nhaäp chæ quaùn Dieät haønh ñöôïc an. Thaày Tyø-kheo giöõ gìn taâm yù, thöïc haønh boán taâm bình ñaúng, duøng taâm Töø bi thöông xoùt che chôû taát caû, yeâu kính Tam baûo, khoâng maát loøng tin töôûng, ñi saâu vaøo choã phaân bieät chæ quaùn höôùng ñeán. Khaát thöïc moïi nôi, giaùo hoùa khaép choán. Sôû dó nhö vaäy laø nhaèm döùt boû loøng tham, cheá ngöï taâm yù, khoâng maøng vinh hieån, khoâng thieát lôïi döôõng. Heát haún sinh töû, döùt caùc nghieäp aùc, töø ñoù vöôït tôùi khoâng, ñoù goïi laø an vui hoaøn toaøn. Cho neân noùi: Tyø-kheo haønh töø, yeâu kính phaùp Phaät, thaâm nhaäp chæ quaùn, dieät haønh ñöôïc an.

M
Tyø-kheo heát caùc aùi
Döùt aùi, boû coáng cao
Voâ ngaõ, deïp toâi, ta
Nghóa naøy, ai khoâng quyù?
Tyø-kheo heát caùc aùi, döùt aùi, boû coáng cao: Thaày Tyø-kheo tu khoå haïnh döùt heát nhöõng yù töôûng meâ ñaém saéc coõi Duïc, saéc coõi Saéc, saéc coõi Voâ saéc vaø aùi coõi Duïc, aùi coõi Saéc, aùi coõi Voâ saéc. Döùt saïch heát kieâu maïn, caùc taø kieán ñieân ñaûo trong ba coõi. Cho neân noùi: . Cho neân noùi: Tyø-kheo heát caùc aùi, döùt aùi, boû coáng cao. Voâ ngaõ, deïp toâi, ta, nghóa naøy ai khoâng quyù? Thaày Tyø-kheo tu khoå haïnh khoâng coøn dính maéc trong ba coõi. Hieåu bieát trong

ngoaøi ñeàu khoâng coù chuû teå. Keû chaáp ngaõ laïi ñi caàu phöôùc, tuy baây giôø ñöôïc thoûa loøng nhöng sau naøy seõ bò ñoïa laïc. Coøn ôû phaøm phu neân khoâng thaáy ñöôïc toâi, ta cuûa mình, hieåu roõ muoân vaät trong ngoaøi ñeàu vaéng laëng, vaäy caùi gì toâi ta, toâi ta laø caùi gì. Khi bò ngöôøi troùi coät vaø bò maéng chöûi thì ñeàu vaéng laëng, khoâng heà coù gì. Khi bò ngöôøi maéng chöûi thì tieáng vang coù qua coù laïi, nhöng ôû khoaûng giöõa, trong, ngoaøi ñeàu khoâng coù. Cho neân noùi: Voâ ngaõ, deïp toâi, ta, nghóa naøy, ai khoâng quyù?

M Neân bieát phaùp naøy Xuaát ly cuûa thaân Nhö voi ñaùnh traän Tyø-kheo taäp haønh. Neân bieát phaùp naøy, xuaát ly cuûa thaân: Tyø-kheo taäp haønh ñöôïc nhieàu phaùp xuaát ly, choïn tu ñöùc laønh ñeå boài ñaép vaøo nhöõng choã chöa ñuû. Ai muoán ñeán nôi thì phaûi do con ñöôøng naøy maø tìm ñaïo, bôûi nôi naøo coù loã hang aét coù ñöôøng ñi, con ñöôøng xuaát ly chính laø Töù ñeá chaân nhö. Cho neân noùi: Neân bieát phaùp naøy, xuaát ly cuûa thaân. Nhö voi ñaùnh traän, Tyø-kheo taäp haønh: Nhö con voi hung döõ ñöôïc cho uoáng röôïu say, thaû noù chaïy thaúng veà phía keû thuø, duø bò teân nhoïn baén ñeán cheát noù vaãn khoâng luøi böôùc, caàn phaûi baét laïi ñeå ñöa veà chuoàng cuõ, sôû dó nhö theá laø bôûi voi chæ sôï ngöôøi naøi treân löng noù, chöù noù khoâng sôï giaëc ngoaøi. Thaày Tyø-kheo tu haønh cuõng gioáng nhö theá, phaûi vaâng theo lôøi daïy cuûa baäc Ñaïo sö, giaáu kín trong loøng, suy ñi xeùt laïi, khoâng ñeå sai soùt yù nghóa. Cho neân noùi: Nhö voi ñaùnh traän, Tyø-kheo taäp haønh.

M Khoâng soáng troïn kieáp Trong giaèng co taâm Giöõ mình, nghó ñeá Tyø-kheo an vui. Ngöôøi tu hoïc ñaõ ñöôïc boán thaàn tuùc, ngaøy ñeâm tu taäp. YÙ muoán soáng moät kieáp hay hôn moät kieáp laø tuøy yù mình muoán, khoâng coù ñieàu gì khoù. Ngöôøi naøy thoaùt haún caùc troùi buoäc, thöôøng giaèng co vôùi taâm, khoâng ñeå noù rong ruoåi. Döùt boû moïi mong muoán, taâm phaûi quaáy, lìa haún aùi duïc. Cuõng khoâng coøn thaáy haàm hoá ba coõi, sau ñoù môùi töông öng vôùi haïnh voâ haïi. Cho neân noùi: Khoâng soáng troïn kieáp, trong giaèng co taâm, giöõ mình nghó Ñeá, Tyø-kheo an vui.

M

Nhôù ngöôøi thaân, baïn beø

Chaùnh maïng, khoâng xen taïp

Boá thí nôi ñaùng thí

Cuõng giöõ ñuû oai nghi

Tyø-kheo ñuû caùc haïnh Môùi döùt ñöôïc meù khoå. Ngöôøi tu haønh ñöôïc thaønh töïu ñeàu do beø baïn, coâng ñöùc ñaày ñuû, tieáng thôm vang khaép boán phöông, ngöôøi ñöôïc laõnh thoï moãi ngaøy moãi môùi. Vieäc laøm chaân chaùnh, khoâng ñeå dính maéc beân ngoaøi. Khi boá thí thì cuùng döôøng Phaät, Tyø-kheo Taêng, Sö tröôûng, caùc baäc Toân tuùc. Vì sao? Vì nhöõng haïng ngöôøi naøy ñeàu coù oai nghi, giöõ gìn caùc leã tieát, bieát nguyeân nhaân cuûa khoå. Cho neân noùi: Nhôù ngöôøi thaân, baïn beø, chaùnh maïng khoâng xen taïp, boá thí nôi ñaùng thí, cuõng giöõ ñuû oai nghi, Tyø-kheo ñuû caùc haïnh, môùi döùt ñöôïc meù khoå.

M Tay chaân chôù traùi phaïm Bôùt noùi, caån thaän laøm Trong taâm vui ñònh yù Giöõ haïnh goïi Tyø-kheo. ÔÛ ñôøi coù nhieàu keû hung baïo döõ daèn chuyeân laøm aùc, cung tay muùa chaân ñaùnh ñaám gaây thöông tích. Beân trong thaû loûng saùu giaùc quan, meâ ñaém saéc, thanh, höông, vò, xuùc, phaùp. Haïng aáy duø ñöôïc haønh ñaïo vaãn khoâng töông öng vôùi phaùp haïnh, tieán leân thì khoâng coù phaùp gì ñeå tu, thuït luøi thì maát oai nghi Hieàn thaùnh. Nhö ngöôøi vaùc thaây ma khoâng theå naøo ñöùng thaúng ñöôïc. Caùc Tyø-kheo naøy cuõng gioáng nhö vaäy, coù khaû naêng töï giöõ taâm chuyeân nhaát, vieäc laøm tuøy thuaän, ngoài thieàn ñònh yù, saùu thôøi haønh ñaïo khoâng maát baûn haïnh. Cho neân noùi: Tay chaân chôù traùi phaïm, bôùt noùi, caån thaän laøm, trong taâm vui ñònh yù, giöõ haïnh goïi Tyø-kheo.

M Öa phaùp, muoán phaùp Suy nghó phaùp an Tyø-kheo nöông phaùp Chaùnh ñaùng, khoâng phí. Ngöôøi hoïc tu haønh phaân bieät caùc phaùp, thaáy phaùp, ñöôïc phaùp ñi saâu vaøo quaùn phaùp. Hoaëc naèm hoaëc ngoài, caùc thaàn qua laïi, suy nghó phaùp an. Tyø-kheo nöông phaùp maø ñöôïc dieät ñoä, ñoái vôùi caùc Thaùnh ñaïo ñöôïc ích lôïi, khoâng phí toån. Ngaøy caøng theâm ích lôïi, khoâng heà bò toån giaûm, cuõng giuùp cho chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi treân coõi ñôøi naøy. Cho neân noùi: Öa phaùp, muoán phaùp, suy nghó phaùp an, Tyø-kheo nöông phaùp, chaùnh ñaùng khoâng phí.

M Phaûi hoïc nhaäp Khoâng Tyø-kheo choán vaéng Vui vôùi khoâng ngöôøi Quaùn phaùp bình ñaúng. Ngöôøi tu haønh maø chaáp thaân naêm aám naøy laø thöôøng coøn, beàn chaéc, khoâng hö hoaïi neân khoâng chòu lìa boû maø coøn sinh khôûi traàn lao. Nhöng ngöôøi tu haønh bieát phaân bieät naêm aám trong ngoaøi ñeàu khoâng, neáu ôû ngoaøi goø maû, ñoàng troáng, döôùi goác caây suy nghó coäi goác caùc phaùp, caàu ñöôïc ñaïo quaû thì tröôùc heát neân tu taäp veà theå khoâng, môùi töông öng

vôùi ñaïo chaân. Khi xöa, caùc ñaïo só ôû trong thaát ngoài thieàn veà Khoâng, beân ngoaøi, ngaøi Tu-boà-ñeà yeâu caàu môû cöûa. Ngöôøi beân trong hoûi: “Ai ñoù?” Tu-boà-ñeà ñaùp: “Ngöôøi ñôøi ñaët teân giaû laø Tu-boà-ñeà ñaây. Caùi maø ngöôøi öa thích laø ñaøn caàm, ñaøn saét, ca haùt nhaûy muùa. Ñoù laø caùi maø ngöôøi öa thích. Coøn caùi maø ngöôøi khoâng öa thích laø thieàn ñònh ñeám hôi thôû coät yù vaøo moät choã, ñoù laø nhöõng ñieàu ngöôøi ñôøi khoâng nghó tôùi”. Cho neân noùi: Phaûi hoïc vaøo khoâng, Tyø-kheo choán vaéng, vui vôùi khoâng ngöôøi, quaùn phaùp bình ñaúng.

M Phaûi ngaên naêm aám Haøng yù nhö nöôùc Thanh tònh hoøa vui Laø vò cam loä. Ngöôøi môùi hoïc quaùn saùt thaân naêm aám naøy ñeàu laø baïi hoaïi, khoâng coù moät thöù naøo ñaùng ham thích, phaân bieät caùc giaùc quan ñeàu khoâng beàn chaéc, yù luoân bình ñaúng, saéc maët hoøa vui, trong saïch, khoâng tì veát, döùt caùc meù khoå. Cho neân noùi: Phaûi ngaên naêm aám, haøng yù nhö nöôùc, thanh tònh hoøa vui, laø vò cam loä.

M Nhö nuùi raát cao kia Khoâng lay ñoäng bôûi gioù Tyø-kheo döùt ngu si An truï khoâng nghieâng ñoäng. Gioáng nhö ngoïn nuùi saùng rôõ khoâng bò boán thöù gioù laøm lay ñoäng, thaày Tyø-kheo heát ngu si cuõng gioáng nhö vaäy. Khoâng bò lung laïc bôûi saéc, thanh, höông, vò, xuùc, phaùp. Cho neân noùi: Nhö nuùi raát cao kia, khoâng lay ñoäng bôûi gioù, Tyø-kheo döùt ngu si, an truï khoâng lay ñoäng.

M Taát caû danh, saéc Khoâng thaät, chôù laàm Khoâng gaàn, khoâng meán Ñoù laø Tyø-kheo. Danh saéc, luïc nhaäp laø nhöõng thöù maø ngöôøi tu haønh caàn xaû boû. Caùi cuûa ta, caùi chaúng phaûi cuûa ta ñeàu khoâng thaät coù. Khoâng gaàn caùc phaùp mong manh. Phaùp coù nhieàu thöù, coù thöù chaân thaät, coù thöù mong manh. Phaùp chaân thaät thì cöùu vôùt bieát bao ngöôøi, coøn phaùp mong manh thì laø phaùp thoùi thöôøng cuûa theá tuïc. Thaày Tyø-kheo ñaày ñuû caùc phaùp naøy ñöôïc goïi laø thích öùng vôùi chaân thaät. Cho neân noùi: Taát caû danh saéc, thaät, chôù laàm, khoâng gaàn, khoâng meán, ñoù laø Tyø-kheo. Tyø-kheo khoâng chæ caïo (toùc) Kieâu maïn, khoâng giôùi Boû tham, nghó ñaïo Môùi xöùng Tyø-kheo. Döùt taâm khoâng caïo (toùc) Buoâng lung, khoâng tin

Döùt ñöôïc caùc khoå Sa-moân baäc thöôïng. Khi aáy, ñeán giôø khaát thöïc, Ñöùc Theá Toân oâm baùt chænh ñoán y phuïc, ñi ñeán nhaø ngöôøi Baø-la-moân, doøng hoï Ba-la-ñoïa tu haïnh khaát caàu. Khi aáy Phaïm chí thaáy Phaät töø xa, beøn töï khen: Toâi laø khaát só Thaày cuõng khaát só Giöõa hai chuùng ta Ai laø ngöôøi hôn? Luùc ñoù Ñöùc Theá Toân lieàn noùi baøi keä: Tyø-kheo khoâng chæ caïo (toùc) Kieâu maïn, khoâng giôùi Boû tham, nghó ñaïo Môùi xöùng Tyø-kheo. Döùt taâm khoâng caïo Buoâng lung, khoâng tin Döùt ñöôïc caùc khoå Sa-moân baäc Thöôïng. Phaïm chí nghe keä xong lieàn ñem tieàn cuûa ra cuùng döôøng Ñöùc Theá Toân. Baáy giôø Nhö Lai khoâng nhaän vaø baûo Phaïm chí: –Ta noùi keä aáy khoâng nhaèm ca tuïng lôøi oâng khen, vaäy thì ñaâu coù lyù do gì Ta nhaän taøi vaät oâng cho? Vò Phaïm chí noùi: –Thöa Ngaøi, baây giôø toâi bieát boá thí vaät naøy cho ai ñaây? Ñöùc Theá Toân noùi: –OÂng neân ñem nhöõng thöù aáy ñeå nôi saïch seõ, hoaëc choã ñaát khoâng coù coû, hoaëc boû vaøo nöôùc saïch. Vò Phaïm chí vaâng lôøi Nhö Lai daïy beøn ñem nhöõng thöù aáy boû xuoáng soâng, thì nöôùc soâng boãng soâi leân vaø phaùt ra nhöõng tieáng laï, daàn daàn choã aáy phaùt ra aùnh saùng röïc rôõ. Phaïm chí thaáy vaäy hôùn hôû vui möøng khoâng kieàm cheá ñöôïc. Nhö Lai lieàn noùi phaùp boán ñeá chaân nhö, ngay nôi choã ngoài, Phaïm chí döùt heát phieàn naõo, ñöôïc maét phaùp thanh tònh.

M Tyø-kheo ñöôïc ñònh Töø Tin nhaän lôøi Phaät daïy Ñöôïc hoaøn toaøn vaéng laëng Khoâng thaân, chôù neân nhìn. Tyø-kheo coù taâm Töø thì ôû coù giaûi thoaùt, phaân bieät muoân haïnh, khoâng vieäc gì khoâng thaáu suoát. Neáu laïi coù ngöôøi thaáy caùc loaøi chuùng sinh nhö binh boä, binh voi, binh ngöïa, binh xe chieán ñaáu vôùi nhau, thì ngöôøi nhaäp taâm Töø thöông xoùt taát caû, cöùu vôùt chuùng sinh ñeán bôø voâ vi. Gioáng nhö caùi caân ngang baèng, bình ñaúng khoâng hai, nhôø Nhö Lai maø coù ñöôïc boán taâm vöõng chaéc, khoâng theå nghieâng ñoäng. Nhö tröôûng giaû Toái Thaéng vaø caùc Tyø-kheo chieâm ngöôõng Ñöùc Phaät khoâng bieát thoûa

maõn, duø cho coù hoùa Phaät ôû tröôùc maët cuõng khoâng theå laøm taâm nghieâng ñoäng. Ngöôøi tu haønh ñöôïc veát tích cuûa dieät taän thì

khoâng coøn phieàn naõo, bieát nôi naøo ñaùng gaàn thì gaàn, nôi naøo ñaùng theo thì theo. Nhö vaäy thì laáy haïnh nghieäp dieät taát caû daáu veát laøm goác. Toùm taét nhöõng ñieàu coát yeáu laø nhö vaäy, caùc goác keát söû bò löûa thieâu ruïi laø nhö vaäy, daàn daàn theo thöù lôùp döùt boû coäi goác caùc keát söû laø nhö theá, coù nhieàu Phaïm chí ñeán ñöôïc Nieát-baøn. Taâm hoan hyû vui möøng Nhö ngöôøi nghó meán yeâu Tyø-kheo thöôøng vui söôùng Ñeàu Khoâng, khoâng goác nguoàn. Ngöôøi tu haønh vui möøng hôùn hôû, khoâng bieáng nhaùc. Khi nghe chuyeän möøng, vò aáy khoâng laáy laøm vui, khi nghe chuyeän aùc cuõng khoâng laáy laøm buoàn. Tyø-kheo nhaäp ñònh khoâng coù roái loaïn, thöôøng töï suy nghó töø voâ soá kieáp ñeán giôø tu haønh caùc coâng ñöùc, khoâng ñeå maát coäi goác caên laønh, xeùt taän cuøng coäi nguoàn cuûa Khoâng thì khoâng coù beán bôø. Cho neân noùi: Taâm hoan hyû vui möøng, nhö ngöôøi nghó meán yeâu, Tyø-kheo thöôøng vui söôùng, ñeàu Khoâng, khoâng goác nguoàn.

M Döùt thaân vaø döùt yù Giöõ mieäng, cuõng raát toát Boû tuïc goïi Tyø-kheo Leân khoûi vöïc, khoâng ngaïi. Ngöôøi tu haønh gìn giöõ oai nghi, khoâng ñeå maát pheùp taéc, giöõ boán loãi cuûa mieäng khoâng ñeå gaây loãi laàm, khoâng cho taâm yù rong ruoåi. Lôøi daïy baûo ra khoâng thoâ bæ, tröôùc cöôøi sau noùi, vöøa loøng ngöôøi. Ngöôøi, rôøi boû cuoäc soáng theá tuïc goïi laø Tyø-kheo. Theá naøo laø Tyø-kheo? Laø ngöôøi lìa boû saéc, thanh, höông, vò, xuùc, phaùp. Döùt daâm, noä, si. Cho neân noùi: Döùt thaân vaø döùt yù, giöõ mieäng cuõng raát toát, boû tuïc goïi Tyø-kheo, leân khoûi vöïc, khoâng ngaïi.

M Khoâng thieàn, khoâng trí Khoâng trí, khoâng thieàn Ñaïo nhôø thieàn, trí Ñöôïc gaàn Nieát-baøn. Ngöôøi hoïc vaán tröôùc phaûi tuïng boán boä A-haøm, ba taïng ñaày ñuû, sau môùi goïi laø thieàn ñònh. Ñoù laø trí theá tuïc. Khoâng trí khoâng thieàn laø voâ laäu tueä quaùn thì chaéc chaén coù nôi ñeán, khoâng heà trôû ngaïi. Neáu ngöôøi naøo hoaøn toaøn ñaày ñuû hai vieäc naøy thì ñaõ ñeán gaàn Nieát-baøn. Cho neân noùi: Khoâng thieàn khoâng trí, khoâng trí khoâng thieàn, ñaïo nhôø thieàn, trí, ñöôïc gaàn Nieát-baøn.

M
Thieàn khoâng buoâng lung
Khoâng bò duïc loaïn
Khoâng uoáng ñoàng soâi
Töï naõo ñoát mình.

Nhö ngöôøi tu haønh giöõ thaân, mieäng, yù, ít muoán bieát ñuû, khoâng quaù aân caàn, duø ñöôïc y phuïc, thöùc aên, giöôøng gheá, ñoà naèm, thuoác men trò beänh chæ ñeå nuoâi thaân, chöù khoâng tham luyeán vinh hieån ôû ñôøi, oai nghi leã tieát khoâng maát chöøng möïc. Giöôøng gheá, ñoà naèm thöôøng bieát döøng ñuû thì khoâng bò quaû baùo nöôùc ñoàng soâi roùt vaøo mieäng ôû ñôøi sau. Cho neân noùi:

Thieàn khoâng buoâng lung, khoâng bò duïc loaïn, khoâng uoáng ñoàng soâi, töï naõo ñoát mình.

M Töï giöõ thaân, mieäng mình Giöõ yù khoâng laøm aùc Laïi giöõ gìn giôùi caám Neân goïi laø Tyø-kheo. Ngöôøi tu haønh thaân khoâng laøm aùc, mieäng khoâng maéng chöûi, yù khoâng ganh gheùt, ñaày ñuû ba vieäc aáy môùi goïi laø Tyø-kheo. Cho neân noùi: Töï giöõ thaân, mieäng mình, giöõ yù khoâng laøm aùc, laïi giöõ gìn giôùi caám, neân goïi laø Tyø-kheo.

M Nhieàu ngöôøi tu phaùp laønh Baûy giaùc yù laøm goác Ñoù goïi laø phaùp maàu Goïi laø Ñònh Tyø-kheo. Ngöôøi tu haønh kheùo tu phaùp laønh, tröôùc ñöôïc voâ laäu, döùt heát goác khoå, laïi ñöôïc ñoùa hoa baûy Giaùc yù. Daàn daàn ñeán ñöôïc voâ vi, gaàn keà Nieát-baøn. Cho neân noùi: Nhieàu ngöôøi tu phaùp laønh, baûy Giaùc yù laøm goác. Ñoù goïi laø phaùp maàu, goïi laø Ñònh Tyø-kheo.

M Nhö nhöõng ñieàu hieän noùi Töï bieát heát nguoàn khoå Ñoù goïi laø goác laønh Laø Tyø-kheo voâ laäu. Trong phaùp hieän taïi naøy töï quaùn saùt roõ raøng, tìm caàu phöông caùch kheùo leùo ñeå döùt heát meù khoå, döùt heát meù khoå chæ cho Nieát-baøn döùt heát phieàn naõo. Theá neân caùc giaùc quan ñaày ñuû, thaønh töïu haïnh voâ laäu. Moïi vieäc laøm nhö yù, khoâng coù sai traùi loãi laàm. Cho neân noùi: Nhö nhöõng ñieàu hieän noùi, töï bieát heát nguoàn khoå, ñoù goïi laø goác laønh, laø Tyø-kheo voâ laäu.

M
Khoâng nhôø söùc giöõ giôùi
Vaø nhôø nghóa hoïc roäng
Duø cho ñöôïc ñònh tueä
Khoâng dính maéc lôøi vaên
Tyø-kheo coù giöõ gìn
Ñeàu laø haïnh voâ laäu.
Ngöôøi tu haønh khoâng phaûi chæ tinh taán nhaãn nhuïc laø ñuû, maø phaûi laáy nhaát taâm, trí tueä mong caàu giaûi thoaùt, cuõng laïi khoâng nhôø hoïc roäng hieåu nhieàu maø ñöôïc giaûi thoaùt,
bieát phaùp noäi ngoaïi ñeán ñöôïc voâ vi, phaûi ñöôïc ñònh theá tuïc roài sau ñoù môùi ñeán meù nhieäm maàu. Laïi phaûi ñeán nôi nuùi röøng thanh vaéng, gaëp gôõ caùc thieän tri thöùc, noùi cho bieát ñöôøng taét chaân chaùnh, khoûi laïc ñöôøng taø. Thaày Tyø-kheo neân bieát laø ngöôøi naøy tu taäp phaùp voâ laäu. Nhôø vaäy maø heát ñöôïc meù khoå, ñeàu laø baäc laäu taän A-la-haùn, Tu-ñaø-hoaøn, Tö-ñaø- haøm, A-na-haøm, khoâng coøn traûi qua caùc khoå naõo. Cho neân noùi: Khoâng nhôø söùc giöõ giôùi vaø nhôø nghóa hoïc roäng, duø cho ñöôïc ñònh tueä, khoâng dính maéc lôøi vaên, Tyø-kheo coù giöõ gìn, ñeàu laø haïnh voâ laäu.

M Neân quaùn vui Chaùnh giaùc Chôù gaàn haïng phaøm phu Quaùn vieäc hieän ñôøi naøy Phaân bieät thaân naêm aám. Ngöôøi tu hoïc quaùn vui Chaùnh giaùc ñeå töï an vui, khoâng caàn haïng phaøm phu, vì sao? Vì caûnh soáng phaøm phu laøm sao coù

nieàm vui aáy? Quaùn saùt vieäc ñôøi naøy laø bieát coù loaøi chuùng sinh sinh ra nhö theá, dieät maát nhö theá, tôùi lui nhö theá, bieát nguyeân nhaân cuûa khoå naøy laø do phaân bieät naêm aám thaønh baïi gaây ra. Cho neân noùi: Neân quaùn vui chaùnh giaùc, chôù gaàn haïng phaøm phu, quaùn vieäc hieän ñôøi naøy, phaân bieät thaân naêm aám.

M Laøm vieäc ñaùng laøm Phaûi töï ngaên mình Boû nhaø giaûi thoaùt, Loøng coøn ñaém nhieãm. Nhöõng ai bieáng treã Nhoïc yù chaúng tröø Khoâng phaûi phaïm haïnh Sao ñöôïc baùu lôùn? Ngöôøi tu haønh coøn khôûi caùc yù töôûng meâ ñaém neân sinh ra goác keát söû, hoaëc coù phaân bieät chaáp tröôùc, coù heä luïy ñôøi naøy, ñôøi sau nhöng vaãn khoâng thoaùt khoûi khoå, Tyø-kheo chôù dính maéc, töï cho ñoù laø haïnh thanh tònh. Caùc Sa-moân, Baø-la-moân naøo khoâng bieát phaùp xuaát ly thì ta khoâng noùi nhöõng ngöôøi naøy ñaùng ñöôïc ñoä thoaùt. Sôû dó nhö theá laø bôûi hoï chöa buoâng lìa ñöôïc söï troùi buoäc gaây ra. Caùc thaày Tyø-kheo neân bieát: Khoâng coù maø noùi coù thì ñoù laø taø kieán, khoâng phaûi phaùp chaân thaät. Vì sao? Vì do goác thaân naêm aám maø sinh ra beänh naøy, vì coù beänh naøy neân laïi sinh ra nghieäp aùc. Do nhöõng beänh aáy maø khoâng ñöôïc heát meù khoå, Tyø-kheo phaûi bieát, xeùt taän coäi nguoàn, hieåu roõ voâ thöôøng laø phaùp thay ñoåi. Ngöôøi tu hoïc quaùn saùt phaùp naøy laø khoâng beàn chaéc, laø khoâng thaät coù, bieát ñöôïc khoâng coù thaân thì bieát sinh töû. Khoâng bò ma cheát phaù. Khi ñaõ thaéng noù roài thì khoâng taïo nghieäp nöõa. Phaûi döùt cho heát caùc nghieäp. Ñoù goïi laø meù khoå, khoâng coù gì hôn ñöôïc. M Taâm ñöôïc an nghæ maõi Tyø-kheo neân nhieáp yù Ñeå heát giaø, beänh, cheát Thoaùt khoûi ma troùi buoäc.

Ngöôøi tu haønh heát haún caùc keát söû ñaém nhieãm thì khoâng coøn taïo nghieäp. Saéc, thanh, höông, vò, xuùc, phaùp khoâng coøn trong loøng, töï bieát toäi heát, khoâng coøn thoï thai, lìa haún caûnh giôùi ma, cuõng khoâng töông öng vôùi duïc traàn nöõa. Cho neân noùi: Taâm ñöôïc an nghæ maõi, Tyø-kheo neân nhieáp yù, ñeå heát giaø, beänh, cheát, thoaùt khoûi ma troùi buoäc. M Taâm ñöôïc vaéng laëng maõi Tyø-kheo neân nhieáp yù Ñeå heát giaø, beänh, cheát Khoâng coøn thoï höõu nghieäp. Nghieäp laø söï heä luïy cuûa sinh töû. Sôû dó troâi noåi xoay laên maõi trong naêm ñöôøng laø bôûi taâm yù meâ laàm, khoâng dieät ñöôïc heát coäi goác noù. Cho neân noùi: Taâm ñöôïc vaéng laëng maõi, Tyø-kheo neân nhieáp yù, ñeå heát giaø, beänh, cheát, khoâng coøn thoï höõu nghieäp. Ngöôøi tu haønh giöõ yù thöôøng ñöôïc cöùu giuùp, phaûi bieát tìm phöông tieän ñeå töï cöùu mình.

M
Ñaõ nhoå boû goác aùi
Tyø-kheo neân nhieáp yù
Ñaõ heát giaø, beänh, cheát
Khoâng coøn thoï höõu nghieäp.
AÙi laø thöù beänh gaây nhieàu nguy hieåm nhaát. AÙi ôû coõi Duïc coù hai thöù: Moät laø thöïc aùi, hai laø duïc aùi. Coøn coõi Saéc, coõi Voâ saéc thì thieàn vò aùi. Cho neân noùi: Ñaõ nhoå boû goác aùi.

M

Khoâng coù taâm keát söû

Tyø-kheo haønh nhieáp yù

Ñaõ heát giaø, beänh, cheát

Khoâng coøn thoï höõu nghieäp.

Keát söû laø goác caùc haønh phaùp, tuoân chaûy ra nhöõng chaát nhô baån. Cho neân noùi:

Khoâng coù taâm keát söû, Tyø-kheo neân nhieáp yù, ñaõ heát giaø, beänh, cheát, khoâng coøn thoï höõu nghieäp.

M

Khoâng coøn ñoaïn goác höõu

Tyø-kheo haønh nhieáp yù

Ñaõ heát giaø, beänh, cheát

Khoâng coøn thoï höõu nghieäp.

Ñaõ vöôït qua sinh töû thì khoâng coøn thoï thaân haäu höõu nöõa.

M

Tyø-kheo haønh nhieáp yù

Ñaõ heát giaø, beänh, cheát

Khoâng coøn thoï höõu nghieäp

Ñaõ ra khoûi coõi ma.

Lìa haún coõi ma, khoâng coøn ôû trong coõi Duïc, ñaõ giaûi thoaùt haún khoâng coøn thoï thaân haäu höõu.

M Ñaõ thaéng röøng raäm gai Xua tan lôøi maéng chöûi Gioáng nhö döïa nuùi Thaùi Tyø-kheo khoâng chòu khoå. Ñaõ thaéng röøng raäm gai: ôû ñaây saéc, thanh, höông, vò, xuùc, phaùp, khoâng coøn nöõa. Coøn röøng gai laø gì? Laø nhöõng beänh daâm, noä, si, chuùng laø coäi goác. Chæ coù chö Phaät, Theá Toân môùi döùt boû ñöôïc maø thoâi, duø ai maéng nhieác, ta hieåu ñoù chaúng coù hình daùng chi, trong taâm suy nghó raèng: “Thaân naøy laø vaät gaây bao khoå naõo, trong ngoaøi ñeàu khoâng coù chuû, bieát roõ thaân nhö vaäy thì ñaâu coøn gì ñeå tham ñaém. Moät beänh sinh ra thì laø keùo theo boán traêm leû boán beänh. Ñoù laø tai naïn beân trong cuûa thaân, coøn tai naïn beân ngoaøi thì gai goùc röøng raäm laø nhöõng huûy nhuïc, hoaëc bò ñaùnh ñaäp. Nhöõng chuyeän aáy laø töø ngoaøi ñeán. Nhö raén rít ñoäc haïi, truøng traêm chaân, ñeàu töø ngoaøi ñeán, laøm cho thaân khoå. Coøn nhö nuùi Thaùi thì khoâng theå duøng huyeãn chuù, phaùp thuaät laøm cho noù lay ñoäng.” Theá neân, Tyø-kheo muoán lìa coäi goác caùc khoå thì chæ coù boán ñeá chaân nhö. Thaày Tyø-kheo khoâng bieát khoå vui. Caùi goïi laø khoâng bieát khoå vui laø khi khoå ñeán thì khoâng laáy ñoù laøm cay ñaéng. Vui ñeán thì khoâng laáy ñoù laøm möøng. Cho neân noùi: Ñaõ thaéng röøng raäm gai, xua tan lôøi maéng chöûi, gioáng nhö döïa nuùi Thaùi, Tyø-kheo khoâng chòu khoå.

M

Khoâng nghó ñôøi naøy, sau
Xem ñôøi nhö moäng aûo
Tyø-kheo thaéng kia, ñaây
Nhö raén loät da cuõ.
Nhö ngöôøi tu haønh saùng suoát bieát roõ ñôøi naøy, ñôøi sau, ñeàu thay ñoåi khoâng ngöøng.
Cho neân noùi: Khoâng nghó ñôøi naøy, ñôøi sau, xem ñôøi nhö moäng aûo, Tyø-kheo thaéng kia, ñaây, nhö raén loät da cuõ.
M Caét ñöùt coäi goác aùi Khoâ caïn suoái duïc saâu Tyø-kheo thaéng kia, ñaây Nhö raén loät da cuõ. Sôû dó noùi thí duï naøy laø vì muoán giuùp ngöôøi tu haønh bieát ñöôïc söï saâu caïn maø lieäu ñònh chaùnh haïnh cho thuaän vôùi phaùp. Khi aáy Ñöùc Theá Toân daïy veà ñaïo ñöùc laø bôûi e chuùng sinh ñôøi sau khoâng roõ veà goác aùi duïc. Cho neân phaûi noùi roõ nguyeân nhaân sinh ra aùi duïc. Cho neân noùi: Caét ñöùt coäi goác aùi, khoâ caïn suoái duïc saâu, Tyø-kheo thaéng kia, ñaây, nhö raén loät da cuõ. Noùi löïa choã coát yeáu thì duïc, daâm, noä, si, kieâu maïn cuõng laïi nhö vaäy. Ñöùc Theá Toân ñoái vôùi ai ham ñaém hoá duïc thì noùi veà duïc, ñoái vôùi keû öa giaän thì noùi veà giaän döõ, ñoái vôùi keû si thì noùi veà si.

M Caét döùt ñöôïc naêm duïc Caét ñöùt goác reã duïc

Tyø-kheo thaéng kia, ñaây Nhö raén loät da cuõ. Nhö coù ngöôøi bò troùi thì saàu khoå buoàn raàu voâ haïn. Sau ñoù, y ñöôïc tha, khoûi khoå sôû. Do ñoù, Nhö Lai laáy ñoù laøm thí duï ñeå chuùng sinh ñôøi sau bieát roõ, cho neân Ngaøi noùi: Caét ñöùt ñöôïc naêm duïc, caét ñöùt goác reã duïc, Tyø-kheo thaéng kia, ñaây, nhö raén loät da cuõ.

M Caét ñöùt ñöôïc naêm keát Nhoå gai nhoïn aùi duïc Tyø-kheo thaéng kia, ñaây Nhö raén loät da cuõ. Naêm keát söû laø keát tham duïc, keát giaän hôøn, keát nguû nghæ, keát chôi giôõn vaø keát nghi ngôø. Naêm keát söû naøy che laáp taâm ngöôøi, neân khoâng thaáy ñöôïc aùnh saùng trí tueä. Noù khieán ngöôøi ta toái taêm, khoâng thaáy ñöôïc aùnh trí tueä bò daäp taét thì xoay vaàn maõi trong caùc coõi, khoâng ñeán ñöôïc Nieát-baøn. Cho neân noùi: Caét ñöùt ñöôïc naêm keát, nhoå gai nhoïn aùi duïc, Tyø- kheo thaéng kia, ñaây, nhö raén loät da cuõ. Nhoå gai nhoïn aùi duïc: Gai coù ba thöù laø gai duïc, gai giaän döõ vaø gai voâ minh. Phaûi döùt cho heát saïch, khoâng cho chuùng phaùt sinh trôû laïi. Töø ñoù, khoâng coøn phaùp sinh dieät, döùt boû naêm caùi. Cho neân noùi: Nhoå gai nhoïn aùi duïc. M Nhieàu ngöôøi khoâng gia saûn Döùt coäi goác baát thieän Tyø-kheo thaéng kia, ñaây Nhö raén loät da cuõ. Ngöôøi tu haønh chòu khoå nhoïc laâu ngaøy, tu ñöùc Boà-taùt suoát ngaøy khoâng buoâng boû. Boû nhaø xuaát gia hoïc ñaïo, khoâng ham moïi vinh hieån ôû ñôøi. Cho neân noùi: Nhieàu ngöôøi khoâng gia saûn, döùt coäi goác baát thieän, Tyø-kheo thaéng kia ñaây, nhö raén loät da cuõ.

M Nhöõng ngöôøi khoâng noùng böùc Nhoå boû goác baát thieän Tyø-kheo thaéng kia, ñaây Nhö raén loät da cuõ. Noùng böùc nghóa laø: noùng böùc veà ham muoán, noùng böùc veà töùc giaän vaø noùng böùc veà ngu doát. Trong ba thöù noùng böùc aáy thì

noùng böùc veà töùc giaän laø hôn heát. Löûa ñoát chaùy töø coõi Duïc leân ñeán coõi Sô thieàn. Ba ñoäc thieâu ñoát töø coõi Duïc cho ñeán coõi Voâ saéc. Ai döùt töø ñöôïc ba ñoäc aáy thì ñeán ñöôïc nieàm vui voâ vi baäc nhaát. Cho neân noùi: Nhöõng ngöôøi khoâng noùng böùc, nhoå boû goác baát thieän, Tyø-kheo thaéng kia, ñaây, nhö raén loät da cuõ. Döùt duïc khoâng coøn soùt Nhö nhoå vaät khoâng chaéc Tyø-kheo thaéng kia, ñaây Nhö raén loät da cuõ. Ngöôøi meâ ñaém aùi duïc ñeàu phaûi boû maïng. Vì sao? Vì bôûi taâm yù bò meâ môø gaây ra

cho neân baäc Thaùnh nhaân tröôùc caám ngaên vieäc daâm duïc. Cho neân noùi: Döùt duïc khoâng coøn soùt, nhö nhoå vaät khoâng chaéc, Tyø-kheo thaéng kia, ñaây, nhö raén loät da cuõ. Noùi löôïc ñieàu coát yeáu ñoái vôùi tham duïc, giaän döõ, ngu si, kieâu maïn cuõng gioáng nhö vaäy.

M AÙi duïc chaûy traøn lan Nhö raén ngaäm chaát ñoäc Tyø-kheo thaéng kia, ñaây Nhö raén loät da cuõ. Ngöôøi chaïy theo taâm aùi duïc khoâng töï kieàm cheá, daàn daàn töø coõi Duïc cho ñeán ba coõi, troâi laên trong naêm ñöôøng, khoâng thoaùt khoûi boán loaøi. Sôû dó noùi Tyø-kheo thaéng kia, ñaây thì kia chæ cho saùu traàn, ñaây chæ cho saùu giaùc quan. Tyø-kheo döùt ñöôïc kia, ñaây thì nhö raén loät boû da cuõ.

M Nhieàu ngöôøi döùt töôûng quaùn Trong khoâng taâm gaây taïo Tyø-kheo thaéng kia, ñaây Nhö raén loät da cuõ. Quaùn coù ba thöù laø quaùn duïc, quaùn giaän döõ, quaùn voâ minh. Neáu ai döùt ñöôïc caùc thöù aáy thì ñöôïc goïi laø Ñaïo só. Cho neân noùi: Nhieàu ngöôøi döùt töôûng quaùn, trong khoâng taâm gaây taïo, Tyø-kheo thaéng kia, ñaây, nhö raén loät da cuõ.

M Giöõ giôùi goïi Tyø-kheo Coù, khoâng laø haønh thieàn Ngöôøi tu xeùt taän goác Voâ vi laø vui nhaát. Tyø-kheo tu haønh laáy oai nghi laøm goác. Giôùi ñeå kieàm cheá haønh ñoäng cuûa thaân, ñaép maëc ba phaùp y. Thöïc haønh ñuùng theo pheùp taéc, khoâng traùi vôùi baäc Tieân thaùnh. Ñònh yù coù, khoâng môùi goïi laø thieàn, khoâng boû giaû danh. Nhö ngöôøi tu haønh khi laõnh thoï thì tin hieåu, phaân bieät yù nghóa, tìm noùi vui söôùng voâ vi. Khoâng coù caùc khoå ñoùi laïnh khoå naõo. Cho neân noùi: Giöõ giôùi goïi Tyø-kheo, coù, khoâng laø haønh thieàn, ngöôøi tu xeùt taän goác, voâ vi laø vui nhaát.

M Tyø-kheo lo nhaãn lo Bieát roõ giöôøng, ñoà naèm Giöõ nieäm khoâng buoâng lung Döùt höõu aùi khoâng soùt. Tyø-kheo tu haønh gaëp chuyeän vui khoâng laáy laøm möøng, gaëp chuyeän khoán khoù khoâng cho laø khoå, taâm khoâng theâm bôùt bôûi lôïi döôõng, suy hao, cheâ bai, khen ngôïi. ÔÛ nôi thanh vaéng, ngoài thaúng nhaát yù, taâm khoâng rong ruoåi. Döùt boû caùc keát söû, khoâng coù yù nieäm dính maéc. Cho neân noùi: Tyø-kheo lo nhaãn lo, bieát roõ giöôøng ñoà naèm, giöõ nieäm khoâng

buoâng lung, döùt höõu aùi khoâng soùt.

M Phaåm 34: PHAÏM CHÍ (Phaàn 1) Goïi laø Phaïm chí Khoâng chæ khoûa thaân ÔÛ hieåm, naèm gai Môùi goïi Phaïm chí. Khi aáy, coù moät vò Tyø-kheo ñeán choã Theá Toân, traùn laïy saùt chaân Ngaøi, baïch: –Baïch Ñöùc Theá Toân, töø nay trôû ñi, xin

Ngaøi cho pheùp caùc ñeä töû ñeàu khoûa thaân, khoâng maëc y phuïc. Ñöùc Theá Toân daïy: –Haõy thoâi! Ñoù laø choã sai traùi cuûa keû ngu, khoâng ñuùng vôùi phaùp luaät. Ñoù laø phaùp tu cuûa Phaïm chí, khoâng phaûi laø söï tu haønh cuûa giaùo phaùp Ta. Con ngöôøi bieát xaáu hoå môùi coù toân ti cao thaáp, bieát coù cha meï, anh em. Vì sao laïi traàn truoàng ñi khaép nôi? Khi aáy, laïi coù moät vò Tyø-kheo khaùc ñeán choã Phaät, traùn laïy saùt chaân Ngaøi roài baïch Phaät: –Baïch Ñöùc Theá Toân, töø nay trôû ñi, xin Ngaøi cho pheùp caùc Ñaïo nhaân ñöôïc ñeå toùc. Ñöùc Phaät baûo Tyø-kheo aáy: –Haõy thoâi! Ñoù laø choã sai traùi cuûa keû ngu, khoâng ñuùng vôùi phaùp luaät. Ñoù laø phaùp tu cuûa Phaïm chí, khoâng phaûi laø söï tu haønh cuûa giaùo phaùp Ta. Lai coù thaày Tyø-kheo khaùc ñeán choã Ñöùc Theá Toân, traùn laïy saùt chaân Ngaøi roài baïch Phaät: –Xin ngaøi cho pheùp caùc Ñaïo nhaân ñöôïc boâi tro traéng leân mình. Laïi coù Tyø-kheo khaùc baïch Phaät: –Töø nay veà sau xin Theá Toân cho pheùp caùc Ñaïo nhaân nuoát hôi khoûi phaûi aên. Laïi coù Tyø-kheo baïch Phaät: –Töø nay trôû ñi xin Ngaøi cho pheùp caùc Ñaïo nhaân khoûa thaân naèm ngoaøi trôøi. Ñöùc Phaät baûo: –Haõy thoâi! Ñoù laø choã sai traùi cuûa keû ngu. Laïi coù thaày Tyø-kheo khaùc ñeán choã Phaät, traùn laïy saùt chaân Ngaøi roài baïch Phaät: –Cuùi xin Ñöùc Theá Toân töø nay trôû ñi, xin Ngaøi cho pheùp caùc Ñaïo nhaân xuoáng ao taém goäi thanh tònh. Ñöùc Phaät baûo Tyø-kheo aáy: –Khoâng theå duøng caùch aáy ñeå tôùi ñaïo ñöôïc.

M Boû thaân khoâng nöông Khoâng tuïng lôøi laï Döùt boû caû hai Ñoù goïi Phaïm chí. Thuôû xöa, Ñöùc Phaät ngöï trong vöôøn nai, nôi cuûa moät vò Tieân thuoäc nöôùc Ba-la-naïi. Khi aáy Ngaøi hoùa ñoä cho naêm thaày Tyø-kheo chöa bao laâu. Baáy giôø, nöôùc Ba-la-naïi coù vò tröôûng giaû teân laø Daï-du, laø ngöôøi thuoäc giai caáp cao quyù, taøi saûn vaät baùu raát nhieàu, maët

maøy khoâi ngoâ, treân ñôøi hieám coù ai baèng. Moät ngaøy noùng böùc, oâng quaùn saùt hieåu lyù voâ thöôøng, töï suy nghieäm keû nam, ngöôøi nöõ thaân thuoäc trong nhaø nhö nhöõng thaây ma khoâng coù gì ñaùng ñeå taâm caû, thaáy thaân mình gioáng nhö goø maû khoâng khaùc. OÂng lieàn ñöùng daäy vaø noùi raèng: “Ta quaù ngu, khoâng bieát moïi vaät ñeàu laø aûo hoùa caû.” Khi aáy tröôûng giaû lieàn töï lìa boû gia ñình, chaïy ra khoûi thaønh, oâng côûi boû ñoâi giaøy löu ly ñaùng giaù moät muoân ñoàng tieàn, lieàn qua soâng, ñeán choã Phaät, traùn laïy saùt chaân Ngaøi roài ñöùng qua moät beân vaø baïch Phaät: –Vieäc ñôøi nhieàu thay ñoåi chaúng phaûi moät muoân vaät huyeãn hoùa khoâng ñaùng nöông caäy, nay con töï quy y muoán tìm nôi voâ vi an vui. Ñöùc Phaät baûo tröôûng giaû: –Hay laém! Hay laém! Naøy ngöôøi con nhaø doøng doõi, thaät laø moät vieäc raát lôùn lao trong phaùp Hieàn thaùnh! Ñoù chính laø söï mong öôùc cuûa oâng. Baáy giôø vò tröôûng giaû nghe Ñöùc Phaät daïy vui möøng hôùn hôû khoâng kieàm cheá ñöôïc. Ñöùc Theá Toân daàn daàn noùi phaùp cho nghe. Ngaøi noùi veà boá thí, giöõ giôùi, sinh leân coõi trôøi. Duïc laø moät yù töôûng khoâng trong saïch, phieàn naõo laø tai hoïa lôùn. Tröôûng giaû nghe phaùp roài, ngay töø choã ngoài döùt saïch caùc traàn caáu, chöùng ñöôïc maét phaùp thanh tònh, vì ñaõ thaáy phaùp, chöùng phaùp, ñaày ñuû caùc phaùp. OÂng lieàn ñöùng daäy, laïi töï quy maïng, traùn maët laïy saùt chaân Ngaøi, baïch: –Cuùi mong

Baäc Trôøi trong caùc trôøi cho pheùp con ñöôïc xuaát gia hoïc ñaïo. Ñöùc Phaät baûo: –Hay laém, Tyø-kheo! Raâu toùc vò aáy töï rôi ruïng, töï nhieân thaân maëc phaùp phuïc, laïi nghe noùi phaùp, chöùng quaû A-la-haùn. Khi ñoù cha meï, anh trai, em trai, em gaùi cuûa tröôûng giaû ñang leân ñöôøng vôùi xe voi, xe ngöïa ñuoåi theo oâng, ñeå tìm cho ñöôïc tröôûng giaû Daï-du. Ñeán bôø soâng, thaáy ñoâi giaøy löu ly cuûa oâng boû laïi, ngöôøi cha thaàm nghó: “Coù leõ con ta ñaõ qua soâng khoâng coøn nghi ngôø gì nöõa, sôû dó ta bieát nhö theá laø vì hieän giôø ñoâi giaøy löu ly ñaùng giaù öùc muoân con ta boû laïi ñaây. Giôø ñaây ta qua soâng tìm noù.” OÂng lieàn qua soâng. Töø xa thaáy Ñöùc Theá Toân, aùnh saùng röïc rôõ, oâng lieàn ñeán choã Phaät, traùn laïy saùt chaân Phaät, roài baïch Phaät: –Cuùi xin Ñöùc Theá Toân cho bieát laø Ngaøi coù thaáy chaøng thanh nieân Daï-du ñi ngang qua ñaây chaêng? Ñöùc Phaät duøng thaàn tuùc che khuaát Tyø-kheo Daï-du ñeå cha oâng khoâng thaáy. Ngaøi baûo tröôûng giaû: –OÂng ñi tìm con khoâng baèng chính mình tìm laïi mình. OÂng haõy mau ngoài xuoáng, Ta seõ noùi phaùp cho oâng nghe. Tröôûng giaû lieàn ngoài xuoáng, Ñöùc Phaät noùi phaùp, ngay taïi choã ngoài, tröôûng giaû döùt saïch heát buïi traàn, chöùng ñöôïc maét phaùp thanh tònh. Khi aáy Ñöùc Theá Toân lieàn xuaát ñònh khieán cha thaáy con. Ngöôøi cha baûo con: –Con haõy mau trôû veà nhaø, meï con ñang buoàn khoå sôï con khoâng trôû veà. Ñöùc Phaät baûo tröôûng giaû: –Haõy thoâi! Naøy tröôûng giaû, oâng ñöøng noùi lôøi ñoù. Theá naøo tröôûng giaû, nhö coù ngöôøi tu haønh ñang ôû giai vò coøn tu hoïc, chöa heát aùi duïc, veà sau ñaït ñeán baäc voâ hoïc, khoâng coøn tu hoïc nöõa. Giôø ñaây muoán cho ngöôøi ñaõ ñaït voâ hoïc aáy trôû veà giai vò tu hoïc nhö tröôùc, yù tröôûng giaû nghó theá naøo vieäc aáy coù neân chaêng?

Tröôûng giaû ñaùp: –Baïch Ñöùc Theá Toân, khoâng neân. Ñöùc Phaät baûo tröôûng giaû: –Con oâng ngaøy nay ñaõ khoâng coøn dính maéc, truï ôû giai vò voâ hoïc roài. Tröôûng giaû neân bieát: Ngöôøi khoâng coøn dính maéc thì laøm sao coøn trôû veà nhaø ñeå thoï höôûng naêm thöù duïc laïc cho ñöôïc? Tröôûng giaû nghe vaäy trong loøng vui möøng hôùn hôû, lieàn ñöùng daäy, naêm voùc gieo saùt ñaát, töï quy y baäc Chaân nhaân hoaøn toaøn khoâng coøn dính maéc. Khi aáy Ñöùc Theá Toân lieàn noùi cho tröôûng giaû nghe baøi keä: Boû thaân khoâng nöông Khoâng tuïng lôøi laï Döùt boû caû hai Ñoù goïi Phaïm chí.

M Ñôøi naøy haïnh saïch Ñôøi sau khoâng nhô Khoâng tu, khoâng boû Ñoù goïi Phaïm chí. Ai chaáp vaøo taø kieán thì ñeán cheát hoï vaãn khoâng söûa ñoåi. Ngöôøi chaáp thöôøng thì khoâng töông öng vôùi ngöôøi chaáp ñoaïn dieät. Ngöôøi chaáp ñoaïn dieät thì khoâng töông öng vôùi ngöôøi chaáp thöôøng. Neáu boû ñöôïc kieán chaáp aáy môùi khoâng dính maéc vaøo ba coõi. Cho neân noùi: Ñôøi naøy haïnh saïch, ñôøi sau khoâng nhô, khoâng tu, khoâng boû, ñoù goïi Phaïm chí.

M Khoå döïa vaøo aùi Taâm khoâng dính maéc Ñaõ boû ñaõ chính Laø dieät heát khoå. Ngöôøi môùi tu haønh duø ñaõ ñöôïc vaøo ñaïo, nhöng chöa theå phaân bieät suy nghó veà ñaïo quaû, phaûi raønh reõ töøng thöù, khoâng ñaùnh maát ñaàu moái, phaùp gì chöa ñaït thì coá gaéng ñaït, phaùp gì chöa coù thì coá gaéng coù. Cho neân noùi: Khoå

döïa vaøo aùi, taâm khoâng dính maéc, ñaõ boû, ñaõ chính, laø dieät heát khoå.

M Nhöõng ngöôøi khoâng choã nöông Thöôøng tu taäp chaùnh kieán Luoân nghó döùt höõu laäu Ñoù goïi laø Phaïm chí. Nhö con voi to chui ra töø cöûa nhoû, muoán ra khoûi thaønh, nhöng noù chui khoâng loït cöûa naøy, moïi ngöôøi thaáy vaäy ngaïc nhieân beøn baûo voi raèng: “Ngöôi ñaõ chui ra töø loã nhoû ñöôïc, qua laïi khoâng khoù, nhöng muoán ra khoûi thaønh thì laïi khoâng ñöôïc!” Do vaäy baäc Thaùnh laáy ñoù laøm thí duï, nhieàu ngöôøi tuy ñöôïc xuaát gia tu taäp ñaïo phaùp, nhöng khoâng theå döùt heát höõu laäu, ñaït ñöôïc voâ laäu, taâm giaûi thoaùt, trí tueä giaûi thoaùt. Cho neân noùi: Nhöõng ngöôøi khoâng choã nöông, thöôøng tu taäp chaùnh kieán, luoân nghó döùt höõu laäu, ñoù goïi

laø Phaïm chí.

M Keû ngu ñeå raâu toùc Cuøng giöôøng gheá, ñoà naèm Trong loøng coøn ham tröôïc Trau chuoát ngoaøi, tìm gì? Keû ngu, khoâng töï giaùc tænh neân ñeå maùi toùc daøi. Caïo raâu toùc nghóa laø caïo boû keát söû, chöù chaúng phaûi chæ caïo boû raâu toùc. Keû ngu ñeå toùc daøi ñeå laøm ñeïp. Theo phaùp cuûa chö Phaät nhieàu nhö caùt soâng Haèng ñôøi quaù khöù truyeàn trao cho nhau laø caïo boû raâu toùc, phaùp phuïc chænh teà. Vieäc aáy, töø xöa ñaõ coù, chöù chaúng phaûi ngaøy nay môùi coù. Ngaøy nay, keû ngu tham ñaém ñoà naèm, nhöng trong phaùp cuûa ta thì chæ ñöôïc söû duïng ba phaùp y, khoâng chöùa y dö, ôû döôùi goác caây hay nôi goø maû laø chuyeän thöôøng, noùi roäng nhö trong giôùi boån. Trong taâm taø kieán, khôûi yù tham tröôïc, trau chuoát beà ngoaøi cho laø khoâng veát nhô, haõy xaû boû meâ laàm aáy maø veà vôùi ñaïo, phaùp naøy khoâng meâ laàm. Cho neân noùi: Keû ngu ñeå raâu toùc, cuøng giöôøng gheá, ñoà naèm, trong loøng coøn tham tröôïc, trau chuoát ngoaøi, tìm gì? M AÊn maëc ñôn sô Vaâng giöõ phaùp haïnh Choán vaéng suy nghó AÁy laø Phaïm chí. Ngöôøi tu haønh aên maëc y phuïc xaáu xí, khoâng tham ñaém trau chuoát, suy nghó phaùp haønh, taâm khoâng tham caàu. Ít noùi naêng, khoâng tranh chaáp kia ñaây. Cho neân noùi: AÊn maëc ñôn sô, vaâng giöõ phaùp laønh, choán vaéng suy nghó, aáy laø Phaïm chí. M Kieán chaáp qua laïi Ñoïa vöïc chòu khoå Rieâng mình leân bôø Khoâng öa lôøi ngöôøi Chæ dieät khoâng khôûi Ñoù goïi Phaïm chí. Ngöôøi chaáp nhaët choã ngu si cuûa mình, yù khoâng khai ngoä thì khoâng theå vöôït thöù lôùp chöùng quaû. Thöôøng coù taâm hieàm nghi baát tònh, ñoù khoâng phaûi laø ngöôøi tònh haïnh. Ai döùt heát höõu laäu hoaøn toaøn khoâng coøn soùt thì ñoù goïi laø Phaïm chí. Cho neân noùi: Kieán chaáp qua laïi, ñoïa vöïc chòu khoå, rieâng mình leân bôø, khoâng öa lôøi ngöôøi, chæ dieät khoâng khôûi, ñoù goïi Phaïm chí.

M
Reõ doøng vöôït qua
Voâ duïc nhö Phaïm (thieân)
Duøng trí döùt heát
Ñoù goïi Phaïm chí.

Neáu duøng nöôùc taém goäi thaân theå maø ñöôïc ñaïo, nhö vaäy laø nöôùc ñöôïc ñaïo chöù
khoâng phaûi taém goäi maø ñöôïc ñaïo. Cho neân phaûi phaân bieät caùc phaùp thaáu ñaùo yù nghóa cuûa noù, thanh tònh khoâng veát nhô, duøng trí tueä dieät heát keát söû, khoâng coøn soùt. Cho neân noùi: Reõ doøng vöôït qua, voâ duïc nhö Phaïm, duøng trí döùt heát, ñoù goïi Phaïm chí.

M Khoâng bôûi nöôùc maø tònh Nhieàu keû lo taém goäi Haõy döùt caùc phaùp aùc Ñoù goïi laø Phaïm chí. Ngöôøi taém goäi khoâng theå goäi röûa ñöôïc caùc thöù dô trong buïng. Phaûi döùt boû heát phaùp aùc, khoâng gaây ra nöõa. Ñoù goïi laø Phaïm chí. Cho neân noùi: Khoâng bôûi nöôùc maø tònh, nhieàu keû lo taém goäi, haõy döùt caùc phaùp aùc, ñoù goïi laø Phaïm chí.

M Khoâng phaûi caïo (toùc): Sa-moân Khen taëng thaønh Phaïm chí Phaûi boû caùc ñieàu aùc Ñoù goïi laø Ñaïo nhaân. Sa-moân chöa haún laø nhöõng ngöôøi caïo raâu toùc maø laø nhöõng ai beân trong coù chaùnh haïnh töông öng vôùi luaät phaùp môùi goïi laø Sa-moân. Coøn neáu Phaïm chí caû ngaøy khen toát maø ñöôïc sinh leân coõi trôøi Phaïm thì taát caû moïi ngöôøi ñeàu ñöôïc sinh leân ñoù. Thaät ra, muoán sinh leân ñoù chæ coù nhöõng ai coù khaû naêng döùt boû caùc ñieàu aùc, tu phaïm haïnh thanh tònh. Cho neân noùi: Khoâng phaûi caïo toùc maø laø Sa-moân, khen taëng maø thaønh Phaïm chí, phaûi boû caùc ñieàu aùc, môùi goïi laø Ñaïo nhaân.

M Döùt boû hai ñieàu Thanh tònh khoâng veát Boû caùc duïc keát Môùi goïi Phaïm chí. Boû heát taát caû phaùp aùc, trong moïi choán ra vaøo tôùi lui giaùp khaép, khoâng noùi nhöõng lôøi khieán gieát haïi taát caû chuùng sinh, khoâng gaây toån thöông cho hoï, thanh tònh khoâng tì veát, hoaøn toaøn khoâng coøn moïi troùi buoäc. Cho neân noùi: Döùt boû hai ñieàu, thanh tònh khoâng veát, boû caùc duïc keát, môùi goïi Phaïm chí.

M Boû aùc laø Phaïm chí Laøm chaùnh laø Sa-moân Boû vieäc nhô cuûa mình Ñoù goïi laø xuaát gia. Vieäc laøm cuûa Phaïm chí laø boû caùc phaùp aùc, trong ngoaøi thaáu suoát, caùc caáu ueá heát haún, khoâng taâm troâng mong, khoâng coáng cao vôùi moïi ngöôøi, taâm ñònh khoâng ñoåi dôøi, giaùc ngoä coäi nguoàn taát caû caùc phaùp. Phaïm haïnh ñaõ laäp, moïi vieäc ñaõ laøm xong, khoâng coøn thoï thaân ñôøi sau, tu haïnh thanh tònh khoâng coù loãi laàm. Cho neân noùi: Boû aùc laø Phaïm

chí, laøm chaùnh laø Sa-moân, boû vieäc nhô cuûa mình, ñoù goïi laø xuaát gia.

M Ngöôøi khoâng taâm meâ laàm Khoâng maïn, khoâng ngu si Khoâng tham, khoâng ngaõ töôûng Ñoù goïi laø Phaïm chí. Ngöôøi ta soáng ôû ñôøi taâm khoâng huyeãn hoaëc, caùc Phaïm chí töï noùi raèng: “Trong traêm kieáp moät laàn ñi qua bieån lôùn töï nhieân coù huyeãn hoaëc aên nuoát ngöôøi trong thieân haï.” Boû caùc kieâu maïn, khoâng sinh khôûi yù töôûng meâ ñaém, Ñöùc Nhö Lai Chí Chaân Ñaúng Chaùnh Giaùc ñaõ döùt boû taùm phaùp theá gian, khoâng ñaém nhieãm theá gian neân cuõng goïi laø Tyø-kheo, cuõng goïi laø Sa-moân, cuõng goïi laø Phaät. Cho neân noùi: Ngöôøi khoâng taâm meâ laàm, khoâng maïn, khoâng ngu si, khoâng tham, khoâng ngaõ

töôûng, ñoù goïi laø Phaïm chí. M Ta khoâng noùi Phaïm chí Nhôø cha meï sinh ra Keû aáy nhieàu veát nhô Döùt heát laø Phaïm chí. Noùi Phaïm chí do cha meï sinh coù nhieàu veát nhô nghóa laø hoaëc laïi xuaát gia, lìa caùc theá tuïc, tu haïnh thanh tònh, khoâng löïa choïn, boá thí bình ñaúng khoâng hai, khoâng taïp töôûng thí, hoaëc coù ngöôøi khi boá thí caàu mong laøm vua, sinh leân coõi trôøi. Ñoù goïi laø boá thí vôùi taïp töôûng. Coøn boá thí khoâng coù taïp töôûng laø boá thí vì taát caû moïi ngöôøi chöù khoâng phaûi vì mình. Cho neân noùi: Ta khoâng noùi Phaïm chí, nhôø cha meï sinh ra, keû aáy nhieàu veát nhô, dieät heát laø Phaïm chí. M Thaân, mieäng vaø yù Saïch khoâng loãi laàm Nhieáp ñöôïc ba haïnh Ñoù laø Phaïm chí. Noùi lôøi eâm aùi, khoâng maéng nhieác ai, phaân bieät nghóa thuù nhö xem haït chaâu trong baøn tay. Gioïng noùi dòu daøng trong suoát khieán ai cuõng thích nghe, ñöôïc nhieàu thaønh töïu, thanh tònh khoâng loãi laàm, khoâng gaây raéc roái cho ai. Cho neân noùi: Thaân, mieäng vaø yù, saïch khoâng loãi laàm, nhieáp ñöôïc ba haïnh, ñoù laø Phaïm chí.

M Bò maéng, bò ñaùnh, Im chòu, khoâng giaän Coù söùc nhaãn nhuïc Ñoù laø Phaïm chí. Heã ñaùnh ngöôøi thì bò ngöôøi ñaùnh, laïi maéng chöûi ngöôøi thì bò ngöôøi maéng chöûi laïi, ñoù laø do khoâng coù nhaãn maø ra, heã ai nhaãn ñöôïc thì ñoù laø keû thaéng trong cuoäc chieán. Nhaãn laø moùn thuoác hay trò laønh caùc thöù beänh. Neáu bò ai maéng nhieác thì im laëng khoâng traû lôøi. Cho neân noùi: Bò maéng bò ñaùnh, im chòu khoâng giaän, coù söùc nhaãn nhuïc, ñoù laø

Phaïm chí.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.